

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
proxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 3. De Effectibus Sacramentorum, & modo quo causantur,

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

quiratur ad valorem aut fructum Sacramenti?
Respondeo negativè. Ac proindè validum,
& fructuosum est Sacramentum collatum à Sa-
cerdote impio, aut etiam in hæresim prolapso,
si suscipiens ex parte sua sit ritè dispositus.

Probatur ex Trid. sess. 7 c. 6. & 7. ubi decla-
rat Sacra menta semper conferre gratiam non
ponentibus obicem. Collata autem ab hæreti-
cis Sacra menta esse valida, & non iteranda de-
finivit Ecclesia contrà S. Cyprianum, qui olim
contrarium errorem tuebatur.

Neque refert quod hæretici non sint vera
Membra Ecclesiæ: quia administrando Sacra-
menta non agunt tanquam membra, sed tan-
quam instrumenta externa, quorum ministe-
rium placuit Ecclesiæ usurpare, ut subveniret
fidelium necessitatē.

§. 3. De Effectibus Sacramentorum, & modo quo
causantur.

Dico primò: Omnia Sacra menta novæ le-
gis causant gratiam ex opere operato. Di-
citur gratia, aut alijs effectus, causari ex *opere
operato*, quando confertur ex vi operis externi
procedentis ab alio quam à suscipiente Sacra-
mentum, sicut fit in Baptismo infantium. Di-
citur autem gratia causari ex *opere operantis*, quan-
do datur ex vi actus interni meritorii qui elici-
tur ab ipso operante.

Thesis hæc asseritur à Trid. sess. 7. Can. 81. Er-
patet ex eo, quod Sacra menta agant non tan-
quam opus Ministri, sed multò magis ut opus
Christi, qui voluit suo nomine per Ministros Sa-
cra menta conferri, ut ex suis meritis actu positi-
vis operentur. Unde sicut eleemosyna collata à

O 6 famulo

324 Pars 3. tr. 4. cap. 1. De Sacramentis in comm.
famulo dicitur opus operatum Domini, sic Sa-
cramentum recte nuncupatur opus Christi vo-
lentis illud suo nomine administrari.

Ubi adverte, præter gratiam sanctificantem
annexas esse singulis Sacramentis gratias actua-
les ordinatas ad finem Sacramenti suo tempore
obtinendum, v. g. Baptismus præstat auxilia ad
alia Sacra menta postea dignè suscipienda; Con-
firmatio ad constantem fidei Professionem, &
sic de cæteris.

Dico secundò, Sacra menta conferunt æqua-
lem gratiam æqualiter dispositis, & majorem
pro majori suscipientis dispositione.

Probatur ex Trid. sess. 6. Can. 7. ubi cùm di-
xisset Baptismum esse causam instrumentalem
justificationis, adjungit, quod justitiam accipi-
mus unusquisque secundum propriam cuiusque
dispositionem.

Dices. Ex illa assertione sequeretur illum,
qui in susceptione Sacramenti omittit majorem
dispositionem graviter peccare; quia liberè op-
ponit obicem majori augm ento gratiæ.

Respondeo negando sequelam: quia susci-
pienti non est præceptum, ut ad illud majoris
gratiæ incrementum se disponat, cum Trid. ad
susceptionem Eucharistiae statum gratiæ tan-
tum requirat. Est tamen hæc res consilii, &
deyotionis cum qua ad hos gratiæ fontes acces-
serint, certò sciant se uberiorem meritorum
copiam relaturos.

Quæstio celebris est; An Sacra menta gratiam
causent physicè, an tantum moraliter? Pro cau-
salitate physica stat firmiter Schola Thomisti-
ca, Snares, aliique. Partem his oppositam su-
stinet Vasquez, Lugo, ac plerique recentiores.
Dico

Dico tertio, Sacraenta causare gratiam tantum moraliter, id est, movendo tantum obiectivè Deum ut ipse in anima gratiam operetur.

Et probatur primò, Quia nihil cogit afferere gratiam in Sacramentis aliter produci quam extra Sacraenta: At extra Sacraenta producitur gratia physicè à solo Deo; ergò etiam in Sacramentis: gratiæ enim natura, & excellētia exigere videtur, ut à solo Deo physicè procedat.

Probatur secundò: Quando contingit sublatto obice Sacramentum præteritum reviviscere, tum demùm animæ gratia infunditur: atqui illa gratia non potest à Sacramento physicè produci, cùm amplius non existat dum in animam gratia recipitur: ergo uti in illo Sacramentum ad efficientiam gratiæ moraliter tantum concurrit, ita in cæteris fieri meritò concludes.

Obijcies cum Thomistis: Perfectior est modulus causandi physicus quām moralis; ergo dignitas Sacramentorum illum sibi vindicare debet.

Respondeo neg. consequentiam: Eximia enim perfectio est, quod Sacramento exhibito, tanquam Christi syngrapho, debeat Deus per se gratiam causare; sicut quantumvis magna sit excellentia Matris Dei, illa tamen non requirebat ut Deipara Christi animam per se crearet, uti omnes admittunt.

Instabis cum *Suare*, Patres frequenter dicunt Sacraenta operari, producere, efficere in nobis gratiam, quod propriè dici nequit de causa morali.

Respondeo Patres eodem loquendi modo asserte Passionem, & Sanguinem Christi in nobis gratiam